

ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και Απανταχού Μαρτιναίων - Βουμελιταίων Φθιώτιδας
(και τα προερχόμενα απ' αυτό χωριά Λάρυμνα, Λούτσι, Πύργος)
Γραφεία: Σίνα & Δαφνομήλη 1Α, Αθήνα Τ.Κ. 10680

“ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΟΥ ΔΙΝΩ, ΓΙΑ Τ' ΟΜΟΡΦΟ ΜΑΡΤΙΝΟ”

Έτος 9ο • Αρ. φύλλου 38 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2014 • Τιμή 0,01€ • web: www.martino.gr • e-mail: aias@martino.gr

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

ΟΣΟΙ ΦΕΥΓΟΥΝ ΠΡΙΝ ΤΕΛΕΙΩΣΕΙ Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ...

"Αν φύγεις πριν από τη απόλυση, είσαι ένοχος όσο κι ένας δραπέτης. Πηγαίνεις στο θέατρο και, αν δεν τελειώσει η παράσταση, δεν φεύγεις. Μπαίνεις στην εκκλησία, στον οίκο του Κυρίου, και γυρίζεις την πλάτη στα Άχραντα Μυστήρια;

Φοβήσου τουλάχιστον Εκείνον που είπε: "Όποιος καταφρονεί το Θεό, θα καταφρονηθεί απ'Αυτόν" (Παροιμ. 13:13).

Τί κάνεις άνθρωπε; Ενώ ο Χριστός είναι παρών, οι άγγελοι Του παραστέκονται, οι αδελφοί σου κοινωνούν ακόμα, εσύ τους εγκαταλείπεις και φεύγεις; Ο Χριστός σου προσφέρει την Αγία Σάρκα του κι εσύ δεν περιμένεις λίγο, για να Τον ευχαριστήσεις έστω με τα λόγια; ...

Όταν παρακάθεσαι σε δείπνο, δεν τολμάς να φύγεις, έστω κι αν έχεις χορτάσει, τη στιγμή που οι φίλοι σου κάθονται ακόμα στο τραπέζι. Και τώρα που τελούνται τα φρικτά Μυστήρια του Χριστού, τ' αφήνεις όλα στη μέση και φεύγεις;

Θέλετε να σας πω τίνος το έργο μιμούνται όσοι φεύγουν πριν τελειώσει η Θεία Λειτουργία και δεν συμμετέχουν έτσι στις τελευταίες ευχαριστήριες ευχές;

Ίσως είναι βαρύ αυτό που πρόκειται να πω, μα πρέπει να το πω. Όταν ο Ιούδας πήρε μέρος στον Μυστικό Δείπνο του Χριστού ενώ όλοι ήταν καθισμένοι στο τραπέζι, αυτός σηκώθηκε πριν από τους άλλους κι έφυγε. Εκείνον λοιπόν, τον Ιούδα μιμούνται...

Αν δεν έφευγε τότε εκείνος, δεν θα γινόταν προδότης, δεν θα χανόταν. Αν δεν ξεχώριζε τον εαυτό του από το ποίμνιο, δεν θα τον έβρισκε μόνο του ο λύκος, για να τον φάει".

Αγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

μετα τιμής π. Ανδρέας Ταρλαντάς

Πολλές φορές δεν είναι εφικτό λόγω πληθώρας ύλης να δημοσιευθούν κείμενα που φθάνουν στη συντακτική ομάδα. Ζητούμε την κατανόησή σας, θα δημοσιευθούν προσεχώς.

ΕΛΤΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ:

Ανησυχία για τη μελλοντική πορεία του

Ο σύλλογός μας με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. έστειλε την παρακάτω επιστολή στους εμπλεκόμενους φορείς.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΡΤΙΝΑΙΩΝ "ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ"

ΣΙΝΑ ΚΑΙ ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ 1Α 10680 ΑΘΗΝΑ
ΑΦΜ 99982875

ΑΘΗΝΑ 9/7/2014

ΠΡΟΣ: ΕΛΤΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΣΠ
ΛΕΥΚΗΣ 14568 ΚΡΥΟΝΕΡΙ

Κύριοι,

Το τοπικό γραφείο ΕΛΤΑ στο Μαρτίνο εξυπηρετεί περισσότερους από 2.500 μόνιμους κατοίκους, επίσης καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών και εκπαιδευτικών από τη λειτουργία του Παιδικού σταθμού, του Νηπιαγωγείου, του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου.

Κάθε μέρα μερικές δεκάδες ανθρώπων στήνουν ουρά στα ΕΛΤΑ προκειμένου να προλάβουν την φιλότιμη προσπάθεια του υπαλλήλου και το ωράριο για την εξυπηρέτηση του κοινού.

Η οργή των κατοίκων του Μαρτίνου διογκώνεται από την απάνθρωπη λειτουργία του ταχυδρομείου.

Γνωρίζουμε εμείς και εσείς πολύ καλά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η χώρα μας και ο λαός της καθώς και το γεγονός πως δεν είναι ενδεχομένως ούτε και για εσάς ευχάριστο το φαινόμενο της συρρίκνωσης και απαξίωσης.

Παρ'όλα αυτά σας απευθύνουμε μέσω της παρούσας επιστολής διαμαρτυρίας αίτημα πρόσληψης ή τοποθέτησης ενός ακόμη υπαλλήλου που θα βοηθήσει στην εύρυθμη λειτουργία του καταστήματος ΕΛΤΑ στο Μαρτίνο και θα αλλάξει την αρνητική εικόνα των Μαρτιναίων προς την επιχείρησή σας.

Συνέχεια στη σελ. 3

FUJITSU Dynamic GENERAL FUJI ELECTRIC

AIR CONTITIONERS
ΕΜΠΟΡΙΟ - ΜΕΛΕΤΕΣ - SERVICE

ΜΑΡΚΟΣ ΡΟΥΣΣΗΣ
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ - ΨΥΚΤΙΚΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ

Τηλ.: 210 9511155, 210 9946146, 210 9240007
Κιν.: 6944 202 206

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ευχαριστούμε τους αναγνώστες που έστειλαν τη συνδρομή τους για το 2013. Παρακαλούμε όσους δεν την έχουν στείλει να τη στείλουν μαζί με τη συνδρομή του 2014 για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία του Συλλόγου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 2014: 10€
ΛΟΓ/ΜΟΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ: ALPHA BANK 298002320000670
IBAN: GR6001402980298002320000670, BIC: CRBAGRAA
ή στα μέλη του Δ.Σ του Συλλόγου

ΠΕΝΘΗ

Στις 29/7/2014 έφυγε σε ηλικία μόλις 46 ετών ο συντοπίτης μας Δημήτρης Στεφάνου.

Η καταγωγή του ήταν από το Μαρτίνο και ήταν γιος της Καθηγήτριας Πανεπιστημίου και τ. Υφυπουργού Ελένης Στεφάνου, μαθητής και στενός συνεργάτης του αείμνηστου Δημήτρη Τσάτσου, ενώ είχε διατελέσει Γενικός Γραμματέας σε πάρα πολλά Υπουργεία, καθώς και σε άλλες σημαντικές θέσεις. Ο Δημήτρης Στεφάνου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1968. Δικηγόρος, εργάστηκε ως επικεφαλής επιμελητής στο Ινστιτούτο για το Γερμανικό και Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Πολιτικών Κομμάτων στο Πανεπιστήμιο του Χάγκεν στη Γερμανία. Διατέλεσε επιστημονικός συνεργάτης στο γραφείο του νομικού συμβούλου του πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη και στο Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού του Υπουργείου Εξωτερικών επί υπουργίας Γιώργου Παπανδρέου.

Μετείχε ενεργά στις διαπραγματεύσεις για την επίλυση του Κυπριακού και για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Έχει διατελέσει γραμματέας του Πολιτικού Συμβουλίου του ΠΑΣΟΚ, Γενικός Γραμματέας του υπουργείου Εσωτερικών (2009 - 2011), Γενικός Γραμματέας Μέσων Ενημέρωσης (2011-2012) και Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2012-2014).

Ο Σύλλογος των εν Αθήναις και Απανταχού Μαρτιναίων "Αίας ο Λοκρός" εκφράζει τα βαθιά του συλληπητήρια στους οικείους του.

ΔΩΡΕΕΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

Χρήστος Σίδερη Μπώκος, στη μνήμη του πατέρα του Σίδερη Χρήστου Μπώκο 50€

Μάχη Γιανουλάκη στη μνήμη Κων/νου Αρ. Κούρου & Αναστασίας συζύγου Κων/νου Αρ. Κούρου 30€

Αριστείδης Κων. Κούρος στη μνήμη της θείας του Δέσποινας Μαρκοπούλου 20€

ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ

Τρίμηνη έκδοση

Ιδιοκτησία:

Σύλλογος των εν Αθήναις και Απανταχού Μαρτιναίων "ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ"

Σίνα και Δαφνομήλη 1Α
Αθήνα 10680

Α.Φ.Μ. 9998-2875

Δ.Ο.Υ. Ι' Αθηνών

web site: www.martino.gr

e-mail: aias@martino.gr

Εκδότης:

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου:

Αριστείδης Κ. Κούρος

Δρυάδων 40, Γαλάτσι 11146

Τηλ.: 6936028298 - 6945818191

Διευθυντής

Θωμάς Γ. Καραμέρης
Ι. Δροσοπούλου 237, Αθήνα
Τηλ.: 6976006224

Συντάσσεται με τη βοήθεια των μελών του Δ.Σ.

Επιμέλεια έκδοσης:

Τσουλουχάς Γιώργος
Μικράς Ασίας 8, Ξάνθη Τ.Κ. 67100
Τηλ.: 6932146695

e-mail: tsoulouhas@gmail.com
www.justhost.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις του υπογράφοντα. Κείμενα - επιστολές υβριστικού περιεχομένου δε δημοσιεύονται.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΕΣ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Του Νικ. Ι. Γκούτζου

Ο διχασμός πήρε διαστάσεις σε βάρος της δημοκρατίας σε φιλοβασιλικούς και φιλελεύθερους φιλοβενιζελικούς. Η βαθιά λαθεμένη εξωτερική πολιτική του θρόνου, ενώ η εγκάρδια αγγλογαλική συνεννόηση του Βενιζέλου επικράτησε στο πλευρό των Δυτικών, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να καταστεί νικήτρια και στον πρώτο και δεύτερο Βαλκανικό πόλεμο του 1912 και 1913.

Η λαθεμένη εκτίμηση του θρόνου να χαράξει εξωτερική πολιτική ενάντια στη βούληση του πρωθυπουργού επέφερε τη διολίσθηση της χώρας από το δημοκρατικό πολίτευμα. Μετέπειτα όμως η συνθήκη των Σεβρών θα επιβεβαιώσει την αλήθεια και το δίκαιο των νικητών και του Ελ. Βενιζέλου. Η αποπομπή του Ελ. Βενιζέλου στη Γαλλία διήρκησε αρκετά, ενώ τα φωτισμένα μυαλά πνευματικών ανθρώπων έβλεπαν ότι η Εθνική καταστροφή πλησιάζει όσο δεν επέστρεφε Βενιζέλος.

Η απομάκρυνση της Ελλάδας από τη Δύση βάραινε από τα μέσα του 1921 στη διάρκεια του χρόνου. Ο Ελ. Βενιζέλος γύρισε στην Ελλάδα μετά την καταστροφή στα μέσα του 1924 και αφού πρώτα είχε εκπροσωπήσει την χώρα μας στις διαπραγματεύσεις της συνθήκης της Λωζάνης την οποία ο ίδιος ονόμασε "έντιμον ειρήνη".

Ο Ελ. Βενιζέλος διεμόρφωσε και σφυρηλάτησε στην πάροδο των χρόνων το αξιακό πλαίσιο για ένα νέο κόσμο της ελευθερίας, της δημοκρατίας της σύγχρονης κοινωνίας που διαπνέεται από σύγχρονα ιδανικά με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η πίστη του Ελ. Βενιζέλου στην πατρίδα Ελλάδα, οι ατυχείς πολιτικές διαφορές στα εσωτερικά της χώρας μας, ενίσχυσε το αίσθημα ιστορικής ευθύνης και συγκρότησε μια κρίσιμη εξαιρετικά επίκαιρη εθνική παρακαταθήκη στις επόμενες γενιές.

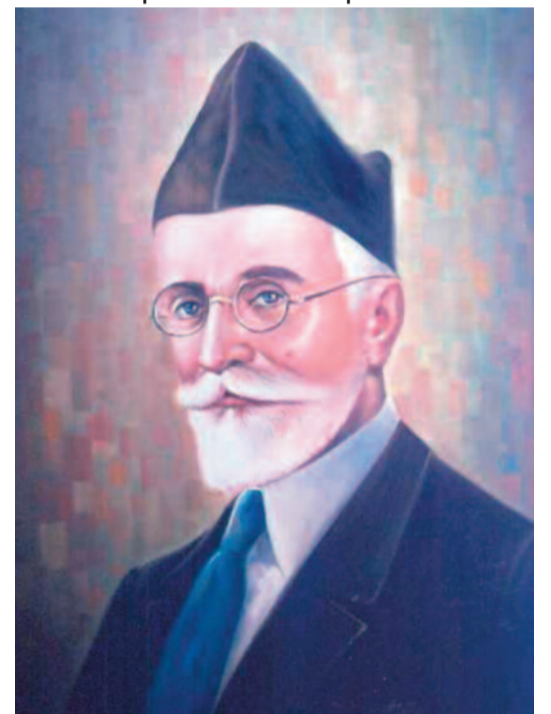
Εκτός από μεγάλος πολιτικός ηγέτης διπλασίασε την Ελλάδα, διαμόρφωσε και εφάρμοσε με μεγάλη επιτυχία το γεωπολιτικό δόγμα ένταξης της χώρας στη Δύση.

Με αίσθημα ιστορικής ευθύνης παρέδωσε σήμερα στις επόμενες γενιές μια κρίσιμη εξαιρετικά επίκαιρη εθνική παρακαταθήκη. Οι εθνικές παρακαταθήκες που άφησε ο μεγάλος ηγέτης εις τους νεότερους πολιτευομένους να αποτελέσουν μίμηση, έμπνευση και φρονηματισμό σήμερα, προς όλους, με στόχο το εθνικό συμφέρον της πατρίδας μας και μόνον.

Υ.Γ.

Ένα μήνα πριν έλαβα στο e-mail αυτό το κείμενο του φίλου Νίκου Γκούτζου. Έφυγα για διακοπές δυο εβδομάδες και στην επιστροφή έμαθα ότι ο Νίκος αρρώστησε ξαφνικά νοσηλεύτηκε για περίπου μια εβδομάδα και έφυγε έτσι τόσο απλά.

Αντίο φίλε Νίκο.

ΕΛΤΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ: Ανησυχία για τη μελλοντική πορεία του

Συνέχεια από τη σελ. 1

Οποιαδήποτε σκέψη σας ή απόφασή σας για κλείσιμο του γραφείου στο Μαρτίνο παρακαλούμε να την αναστείλετε, διαφορετικά με κάθε μέσο, με κάθε τρόπο, το σχέδιό σας θα αποτύχει γιατί οι Μαρτιναίοι ενωμένοι, δυνατοί και αποφασισμένοι δεν θα δεχτούν αυτή την υποβάθμιση. Αναμένουμε απάντησή σας.

Μετά τιμής,

Για τον Σύλλογο "εν Αθήναις και Απανταχού Μαρτιναίων Αίας ο Λοκρός"

Ο Πρόεδρος Ο Γενικός Γραμματέας
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Κ. ΚΟΥΡΟΣ ΘΩΜΑΣ Γ. ΚΑΡΑΜΕΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

ΕΛΤΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΛΕΥΚΗΣ 14568 ΚΡΥΟΝΕΡΙ

ΕΛΤΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΛΕΥΚΗΣ 14568 ΚΡΥΟΝΕΡΙ

ΕΛΤΑ ΛΑΜΙΑΣ, ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 36 35101 ΛΑΜΙΑ

ΕΛΤΑ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ, 35001 ΜΑΛΕΣΙΝΑ

ΕΛΤΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ, 3505 ΜΑΡΤΙΝΟ

ΔΗΜΟΣ ΛΟΚΡΩΝ ΚΥΡΙΟ ΜΑΡΤΙΝΟ, 35200 ΑΤΑΛΑΝΤΗ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟ, 3505 ΜΑΡΤΙΝΟ

μόλις άρχιζαν οι ζέστες - απαλασσόμασταν από την πολυτέλεια των γουρουντσάρουχων και άρχισε η περιπετειώδης φάση της ξυπολουσιάς. Να σημειωθεί ότι, από εκεί και πέρα, όλες τις γεωργικές εργασίες, τις εκτελούσαμε ξυπόλυτοι, ακόμη και τα παιχνίδια τα παίζαμε με τον ίδιο τρόπο.

Η ξυπολουσιά αυτή και οι τόσες πέτρες που μας ανάγκαζε να πατάμε, κατά το βάδισμα (και το Κωσταλέξι έχει πολλές πέτρες), έφερναν - αναπόφευκτα - και τους λιθοπάτες, ιδίως σε εμάς του νέους που είχαμε και τρυφερές πατούσες. Τα πρώτα μηνύματα του λιθοπάτη ήταν και οι πρώτοι πόνοι, από το αιμάτωμα που είχε δημιουργηθεί. Από εδώ και πέρα, εκείνο που χρειάζονταν, ήταν υπομονή, καρτερία, θάρρος και αποφασιστικότητα. Η μοναδική θεραπεία, του λιθοπάτη, ήταν η χειρουργική επέμβαση για το άνοιγμα του αποστήματος και την αφαίρεση του αίματος και του πύου που είχε δημιουργηθεί εκεί. Προηγουμένως, όμως, έπρεπε

- ο λιθοπάτης - να γουρμάσει, δηλαδή να ολοκληρωθεί η μετατροπή του αιματώματος σε πύον. Για να επιστευθεί, του γούρμασμα, ψήναμε μεγάλα κρεμμύδια, τα τοποθετούσαμε κάτω από το λιθοπάτη και τα δέναμε με ένα μεγάλο πανί, για να συγκρατούνται στη θέση τους. Το ξυπόλυτο περπάτημα δεν σταματούσε παρά την ύπουλη έξαρση του λιθοπάτη. Και τότε έβλεπες, το δυστυχεί λιθοπατόπληκτο, να περπατά κουτσαίνοντας, προσπαθώντας να προφυλάξει το λιθοπατισμένο πόδι του, από το να πατήσει στο έδαφος και, το χειρότερο, να προσκρούσει σε κάποια πέτρα. Αν, παρά τις προφυλάξεις, τύχαινε να συμβεί το τελευταίο, τότε έβλεπες, τον κουτσό, να σταματά σαν κεραυνόπληκτος, να πιάνει - το πονεμένο πόδι του - και με τα δυο του χέρια, να στριφο-

γυρίζει στο άλλο - σφαδάζοντας από τους πόνους και βογκώντας για να τους απαλύνει. Και ερχόμαστε, τώρα, στη χειρουργική επέμβαση.

Μην περάσει, από το μυαλό σας, η βέβηλη σκέψη, ότι θα πηγαίναμε σε χειρουργό, για να την εκτελέσει!!!! Όχι. Μόνοι μας θα την εκτελούσαμε και να πως: Για νυστέρι χρησιμοποιούσαμε ή το μεγάλο "ζουράφι" (ζουράφι) του πατέρα μας - με το οποίο ξύριζε τα γένια του - ή κανένα μικρό ξυραφάκι ξυρίσματος. Για απολύμανση και άλλα τέτοια περιπτώσεις και ανώφελα πράγματα ούτε λόγος να γίνεται. Στην αρχή απολεπίζαμε, το χοντρό μέρος του δέρματος - στο σημείο του λιθοπάτη - και, σιγά -σιγά, φθάναμε στο μαλακό δέρμα, όπου, το κόψιμο, άρχιζε να πονά. Απέμενε, τώρα, η τελευταία και αποφασιστική νυστεριά. Εδώ χρειάζονταν αποφασιστικότητα, αυτοσυγκέντρωση, θάρρος, χειρουργική μαστοριά, αλλά και ... παλληκαριά!!!! Έπρεπε η νυστεριά να είναι επιτυχής και να σπάσει, το απόστημα, με την πρώτη. Αν είχαμε αποτυχία, τότε χρειάζονταν μεγάλη ψυχική δύναμη, για να συγκεντρώσεις νέο θάρρος, για να επαναλάβεις τη νέα λιθοπατοκτόνο νυστεριά. Όταν, τελικά, το απόστημα έσπαγε, τότε πετάγονταν έξω πολύ πύον και μαύρο αίμα!!!!

Η ανακούφιση από την απαλλαγή του λιθοπάτη υπερκάλυπτε το άσχημο θέαμα της ανοικτής πληγής!!! Και η μετεχειρητική απολύμανση; Και βέβαια ήταν πρωταρχικό καθήκον. Αλλά πως θα γινόταν; Οινόπνευμα δεν υπήρχε. Αν υπήρχε τσίπουρο καλό θα ήταν, αλλά - και αυτό - ήταν δυσεύρετο. Η μόνη εύκολη και αποτελεσματική απολύμανση ήταν ένα γερό και ζεστό κατούρημα και, η απολύμανση, είχε συντελεστεί με απόλυτη επιτυχία και ασφαλή τρόπο!!!

ΞΥΠΟΥΛΣΙΑ ΚΑΙ ΛΙΘΟΠΑΤΕΣ

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Παναγιώτη Παναζή

Οι σημερινοί νέοι είναι δυνατόν, ίσως, να αντιλαμβάνονται την έννοια της λέξεως "ξυπολουσιά", αμφιβάλλω, όμως, αν συμβαίνει το ίδιο και με τη λέξη "λιθοπάτης". Για του μεγάλης ηλικίας - βέβαια - δεν υπάρχει θέμα κατανόησης των λέξεων, αφού έχουμε βιώσει, πολύ έντονα, τόσο την ξυπολουσιά - όσο και του λιθοπάτες.

Για τους νέους, λοιπόν, ξυπολουσιά σημαίνει το να βαδίζεις, συνέχεια, ξυπόλυτος, δηλαδή χωρίς να φοράς υποδήματα. Λιθοπάτης είναι το αιμάτωμα το οποίο δημιουργείται, στην πατούσα του ποδιού από το συνεχές πάτημα λίθων του εδάφους, ένεκα της ξυπολουσιάς.

Οι δύο αυτές λέξεις, ξυπολουσιά και λιθοπάτες, είναι πανάρχαιες, γεγονός που σημαίνει ότι, από τους Έλληνες, δεν έλειψαν οι πρακτικές των δύο ανωτέρω λέξεων.

Η ξυπολουσιά ήταν ενδημική, στους αγρότες, τόσο πριν τον πόλεμο του 1940 - όσο και μετά από αυτόν. Η κατάσταση, όμως, έγινε τραγική από την εξαθλίωση της κατοχής, κατά τη διάρκεια του "εμφυλίου πολέμου" και μερικά χρόνια μετά από αυτόν. Βελτίωση παρατηρήθηκε με τη σταδιακή οικονομική ανάπτυξη της χώρας, η οποία - εν τούτοις - άργησε να γίνει αισθητή και από τους αγρότες. Ό,τι υπήρχε - αν υπήρχε - από υπόδηση, πριν από τον πόλεμο, αυτό εξέλειπε - με την πάροδο του χρόνου - κατά την κατοχή. Η μαύρη αγορά της κατοχής, με ανταλλαγή λιγοστών γεωργικών προϊόντων, που και αυτά ήταν ανεπαρκή, μας προμήθευε - σπανιότατα - με κα-

νάνα ζευγάρι μεταχειρισμένα παπούτσια και, αυτό, μέχρι - το πολύ - το 1942. Η οικονομική δυσπραγία, κατά τον εμφύλιο πόλεμο και αμέσως μετά από αυτόν, δεν παρείχε μεγάλη ευχέρεια αγοράς υποδημάτων, αφού, οι μικρές οικονομικές δυνατότητες οι οποίες υπήρχαν, διοχετεύονταν στην κάλυψη άλλων περισσότερο ζωτικών βιοτικών αναγκών. Όποιος είχε στην κατοχή του κανένα ζευγάρι παπούτσια, τα πρόσεχε σαν κόρη οφθαλμού και τα επιδιόρθωνε, συνέχεια, από τη φθορά τους, μέχρι πλήρους εξαντλήσεώς των. Στο τέλος καταντούσαν τελείως παραμορφωμένα από τις πολλές "φόρες" που έφεραν επάνω τους. Ένας τρόπος για να μην φθείρονται, τα παπούτσια, ήταν να μην τα φοράς!!!!

Όσα παιδιά πηγαίναμε, τότε - στο Γυμνάσιο της Λαμίας (εγώ πρωτοπήγα το 1941) - πριν ξεκινήσουμε από το χωριό (το Κωσταλέξι) - δέναμε τα παπούτσια μας με τα κορδόνια και τα κρεμούσαμε στην πλάτη μας. Από εκεί, ξυπόλυτοι, περπατούσαμε - περί τα δέκα χιλιόμετρα - και φτάναμε στην παρυφή της πόλεως. Εκεί, από λόγους ντροπής και αξιοπρέπειας, ξεκρεμούσαμε τα παπούτσια και τα φορούσαμε. Αυτό συνέβαινε και κάθε Σάββατο απόγευμα, που επιστρέφαμε στο χωριό (για το σαβατοκύριακο), αλλά με την αντίστροφη διαδικασία.

Την έλλειψη των υποδημάτων την κάλυπταν, υποτυποδώς, τα γουρουντσάρουχα, τα οποία - κατά τη διάρκεια του χειμώνα και, ιδίως, κατά την εκτέλεση βαριών γεωργικών εργασιών, ήταν απολύτως απαραίτητα. Το καλοκαίρι, όμως -

Αμέσως μετά την εγχείριση, ο "αυτόχειρας", σηκώνονταν ικανοποιημένος και άρχιζε - και πάλι - το ξυπόλυτο περπάτημα, χωρίς να πολυιάζεται, για τον καινούριο λιθοπάτη που θα τον επισκέπτονταν.

Ηρωικές εποχές!!! Η θύμησή τους προκαλεί, σε μας τους ηλικιωμένους που τις ζήσαμε, μεγάλη νοσταλγία και υπερηφάνεια, γιατί - όσο δύσκολες, σκληρές και απάνθρωπες και αν ήταν οι συνθήκες ζωής - εμείς - με καρτερία, υπομονή, στωικότητα, αντοχή και ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον - τις ξεπεράσαμε!!! αλλά και με τη βοήθεια των γονιών μας προς τους οποίους οφείλουμε την άπειρη ευγνωμοσύνη μας - τις ξεπεράσαμε. Αυτό ας αποτελεί και ένα καλό παράδειγμα για τους σημερινούς νέους.

1 Πατούσα:

α. Η κάτω επιφάνεια του ποδιού, η οποία πατά στο έδαφος. β. Το τμήμα της κάλτσας που καλύπτει την πατούσα. Προέρχεται από το αρχαίο ρήμα πατώ. .

2 Ξυπολουσιά: Προέρχεται από τη Βυζαντινή λέξη εξυπόλυτος, αυτή από την προγενέστερη εξυπολύω και, αυτή, από τις αρχαίες Ελληνικές λέξεις εξ- +υπό-+λύω.

3 Λιθοπάτης: Προέρχεται από τις λέξεις λίθος + πατώ.

4 Φόλα: Μικρό κομμάτι δέρματος το οποίο χρησιμοποιούσαν, ως μπάλωμα, σε φθαρμένα παπούτσια ή σε άλλα δερμάτινα είδη.

5 Κωσταλέξι: Ιδέτε την ιστορία του και λοιπές πληροφορίες στο site:kostalex.net.

6 Γουρουντσάρουχο: Τσαρούχι κατασκευασμένο από ακατέργαστο δέρμα γουρουνιού. Η λέξη "τσαρούχι" προέρχεται από την τουρκική λέξη çarık.

7 Γουρμάζω = Ωριμάζω. Προέρχεται από τπο επίθετο γούρμος και, αυτό, από την αρχαία λέξη ώριμος.

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΕ ΑΕΙ & ΤΕΙ ΛΥΚΕΙΟΥ ΜΑΡΤΙΝΟΥ & ΛΑΡΥΜΝΑΣ

ΛΥΚΕΙΟ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

Επώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Όν. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας	Ίδρυμα
ΚΑΡΑΔΗΜΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΑ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΣΑΜΟΣ)	ΠΑΝ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΚΩΤΣΑΛΑ	ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΕΛΕΝΗ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΒΟΛΟΣ)	ΠΑΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΜΑΛΕΡΔΟΥ	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΙΩΑΝΝΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΑΘΗΝΑ) - ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
ΜΑΣΤΟΡΑ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	ΖΑΦΕΙΡΗΣ	ΟΥΡΑΝΙΑ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)	ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΝΟΥΝΟΥ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛ	ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ (ΛΑΡΙΣΑ)	ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ	ΙΣΙΔΩΡΑ	ΜΙΧΑΗΛ	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ (ΠΑΤΡΑ)	ΠΑΝ ΠΑΤΡΩΝ
ΡΟΥΣΗ	ΑΝΔΡΙΑΝΑ	ΜΑΡΚΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΑ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΞΑΝΘΗ)	ΔΗΜ ΠΑΝ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΙΔΕΡΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΙΧΑΗΛ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΠΑΤΡΑ)	ΠΑΝ ΠΑΤΡΩΝ
ΧΟΥΜΠΕΝΟΒΑ	ΕΜΙΛΙΑ	ΧΟΥΜΠΕΝΟΒΑ	ΦΙΝΤΑΝΚΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ (ΛΗΜΝΟΣ)	ΠΑΝ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΑΡΔΙΚΙΩΤΗ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΚΟΝΔΥΛΩ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ (ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ)	ΤΕΙ ΔΥΤ ΜΑΚ/ΝΙΑΣ

ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΛΑΡΥΜΝΑ

Επώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Όν. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας	Ίδρυμα
ΓΚΑΡΕΛΗΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΧΑΝΙΑ)	ΠΟΛ/ΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΖΕΡΒΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΡΚΟΣ	ΑΝΝΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ)	ΠΑΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΚΩΤΣΑΛΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΧΙΟΣ)	ΠΑΝ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΛΑΙΤΣΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΓΑΡΥΦΑΛΙΑ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΧΑΝΙΑ)	ΠΟΛ/ΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΜΟΥΡΙΚΗ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΧΙΟΣ)	ΠΑΝ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΜΠΙΤΣΑΚΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΑΡΓΥΡΩ	ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΘΗΝΑ)	ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
ΣΑΛΙΑΙ	ΓΙΩΡΓΟ	ΑΡΜΠΕΝ	ΜΑΙΛΙΝΤΑ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. (ΗΡΑΚΛΕΙΟ)	ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΣΙΓΚΟΥ	ΜΑΡΙΑΝΘΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)	ΑΠΘ

ΤΟ ΦΕΣΙ* ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

Γράφει ο Παναγιώτης Γ. Δημάκης
Ιστορικός σύμβουλος Δήμου Λοκρών

Μία δημοσίευση στην Εφημερίδα ΕΣΤΙΑ το έτος 1882 (σελ. 195) με τον τίτλο το Φέσι του Οδυσσεύς Ανδρούτσου, μας επαναφέρει στη μνήμη, μία από τις σημαντικές συγκρούσεις του αγώνα, όπου οι πατροπαράδοτες έριδες των Ελλήνων, ακόμη και τις κρίσιμες στιγμές της ιστορίας των, απέτρεπαν με την ατυχή τους έκβαση, την ευόδωση των εθνικών στόχων, για τους οποίους είχαν αναλωθεί τόσο αγωνιστές, ανθρώπινες ζωές και τόσα υλικά

Χάρτης Larie, γεωγράφου το 1823, με τα πεδία των μαχών Στυλίδας Αγίας Μαρίας. Ο Οδυσσεύς δεν εδέχθη την δια ξηράς αποχώρησιν των στρατευμάτων, λόγω των ελών. Ο Larie προσδιορίζει του οικισμούς με τα Τουρκικά ονόματα. (Ι. Κοκκίνου Ελ. Επανάστασις Μέλισσα Τ.2 σελ 514-515).

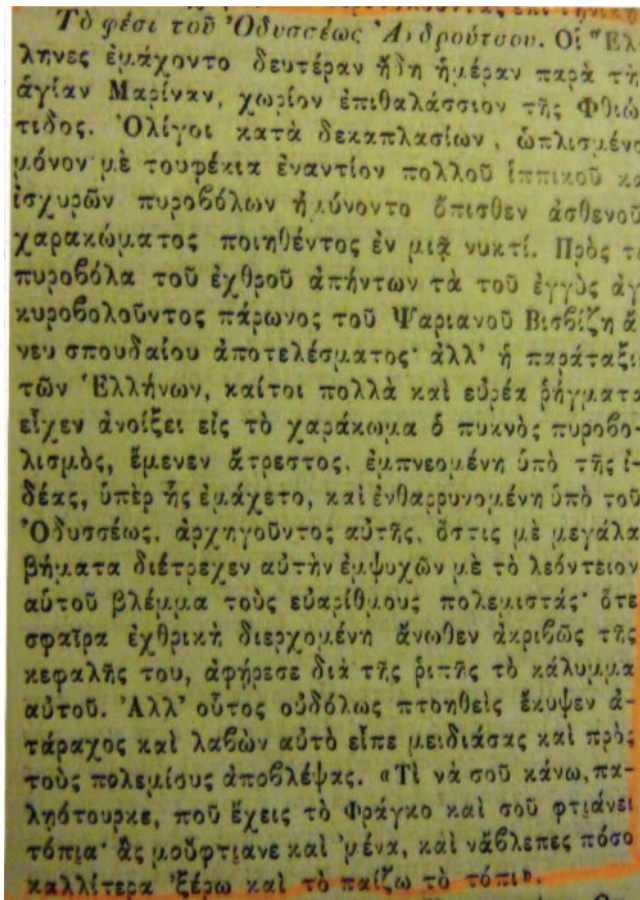
και ζωικά κεφάλαια, μιας χώρας που λιμοκτονούσε. Πρόκειται για τις μάχες παρά την Αγία Μαρίνα και την Στυλίδα, στα τέλη Μαρτίου 1822 όταν ο Οδυσσεύς ενίκησε τους Τούρκους στην Αγία Μαρίνα, ενώ ο Νικηταράς με τον Δυοβουνιώτη προήλασαν μέχρι της Στυλίδος. Τελικώς όμως οι Έλληνες, αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν, για τους λόγους που αναφέρονται διεξοδικά από τον Μακρυγιάννη¹, Τρικούπη², Κόκκινος³, Βλαχογιάννη⁴ κ.α. και περιέχονται στο βιβλίο του Τ. Παπαπαναγιώτου «Η Φθιώτις του '21» όπου δημοσιεύεται και επιστολή που συνυπογράφουν ο Οδυσσεύς και ο Νικηταράς. Είχε προηγηθεί σύσκεψη των αρχηγών στον Μπράλλο υπό τον Υψηλάντη, τον Οδυσσεά, τον Νικηταρά με το σώμα των Πελοποννησίων και η απόφαση να χτυπηθούν τα τουρκικά στρατεύματα, στις φωλεές των που ήταν το Ζητούνι, το Πατρατζίκι, και η Στυλίδα. Η ανδρεία του Οδυσσεύς περιγράφεται στην ΕΣΤΙΑ, όπου «... με μεγάλα βήματα διέτρεχεν αυτήν (την παράταξιν) εμψυχών με το λεόντειον αυτού βλέμμα τους ευαρίθμους πολεμιστάς...». Εδώ δικαιώνεται, η αποστροφή του Διάκου κατά την δίκη του στο Ζητούνι, στο σεράϊ του Βοεβόδα Χαλήλ-Μπέη, όπου πιεζόμενος να αλλαξοπιστήσει και να στραφεί κατά της πατρίδος του, απήντησε, όπως διασώζει ο Passow στο Δημοτικό τραγούδι σελ. 173-174 «...σκυλιά και αν με σουβλίσετε ένας γραικός εχάθη. Ας είναι ο Οδυσσεύς καλά και ο καπετάν Νικήτας...». Η προφητική αυτή απάντηση υλοποιήθηκε στην Αγία Μαρίνα όπου ο Οδυσσεύς κατεδάφισε τον περικαλλή Πύργο του Χαλήλ-Μπέη εκδικούμενος τον ανόσιο θάνατο, του συναθλητού και υπαρχηγού του, Θανάση Διάκου. (Βορτσέλα ΦΘΙΩΤΙΣ σελ. 417).

Φεσοφόροι στρατηγοί του '21 Ανδρούτσος, Καραϊ-

σκάκης, Γκόρντον. Ο sir Th. Gordon (1789-1841) με στολή και διάσημα άγγλου αξιωματικού, φέρων όμως κεφαλόδεσμο Έλληνα πολεμι-στου (παλληκαριού) Κεφαλόδεσμος (ποσι-σερβέττα) και κατά τον Θ. Κολοκοτρώνη σκωπτικά "σπληνάντερο"

Η δημοσίευση του άρθρου της ΕΣΤΙΑΣ του έτους 1882 και η μεταγραφή του.

«Οι Έλληνες εμάχοντο δευτέραν ήδη ημέραν παρά την Αγίαν Μαρίναν, χωρίον επιθαλάσσιον της Φθιώτιδος. Ολίγοι κατά δεκαπλασίων, ωπλισμένοι μόνον με τουφέκια εναντίον πολλού ιππικού και ισχυρών πυροβόλων ημύνοντο όπισθεν ασθενούς χαρακώματος ποιηθέντος εν μια νυκτί. Προς τα πυροβόλα του εχθρού απήντων τα του εγγύς αγκυροβολούντος πάρωνος του Ψαριανού Βισβίζη** άνευ σπουδαίου αποτελέσματος αλλά η παράταξι των Ελλήνων, καίτοι πολλά και ευρέα ρήγματα είχε ανοίξει εις το χαρακώμα ο πυκνός πυροβολισμός, έμενεν άτρεστος, εμπνεομένη υπό της ιδέας, υπέρ ης εμάχετο, και ενθαρρυνομένη υπό του Οδυσσεύς, αρχηγούντος αυτής, όστις με μεγάλα βήματα διέτρεχεν αυτήν, εμψυχών, με το λεόντειον αυτού βλέμμα, τους ευαρίθμους πολεμιστάς, ότε σφαίρα εχθρική διερχομένη άνωθεν ακριβώς της κεφαλής του, αφήρεσε δια της ριπίης το κάλυμμα αυτού. Αλλ' ούτος ουδόλως πτοηθείς έκυψεν άτάραχος και λαβών αυτό είπε μειδιάσας και προς τους πολεμίους αποβλέψας. «Τι να σου κάνω παληότουρκε, που έχεις το Φράγκο και σου φτιάνει τόπια' άς μουφτιανε και μένα, και ναβλεπες πόσο καλλίτερα ξέρω και το παίζω το τόπι».

* Φέσι. Κάλυμμα κεφαλής από μάλλινο ύφασμα, ερυθρού χρώματος, χωρίς γέισο με ή χωρίς φούντα, παρουσιάζει κατά τόπους ποικιλία τύπων και σχημάτων. Ετυμολογείται από την πόλη FEZ του Μαρόκου, ενώ κατασκευάστικά κέντρα υπήρχαν σε πολλά σημεία της Μεσογείου και της εγγύς Ανατολής όπως Τούνεζι, Δαμασκό κλπ. Εφέρετο από άνδρες και γυναίκες διαφορετικών θρησκευμάτων. Ο Οθωμανός σουλτάνος Μαχμούτ στα τέλη της 10ετίας του 1830 με την μεταπολίτευση κατήργησε το φέσι με φούντα. Αργότερα ο Ατατούρκ θεώρησε το φέσι παρακαμιακό και "κάλυμμα της κεφαλής των Ελλήνων" και το κατήργησε. Σήμερα το φέσι φέρουν οι Εύζωνοι, ενώ στην στρατιωτική ορολογία ονομάζεται **φαρίον**. Περισσότερα Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου – Aziz Dandelen.

** Αντώνιος (Χατζής) Βισβίζης, εκ της Αίνου της

Θράκης, Φιλικός προσέφερε πολλά ως πλούσιος εφοπλιστής κατά την προπαρασκευή και την διεξαγωγή του Αγώνα. Με τον πάρωνα, το βρίκιον, «ΚΑΛΟΜΟΙΡΑ» έλαβε μέρος στις ναυτικές συγκρούσεις, στις ακτές της Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Φθιώτιδος. Ιδιαίτερη σημασία έχει η αναγνώριση των υπηρεσιών του ως ναυτικού διοικητού του Μαλιακού και του Ευβοϊκού κόλπου, όπου παρείχε ναυτική στήριξη στην εκστρατεία του Υψηλάντη και Ανδρούτσου του 1822 στην Αγία Μαρίνα και Στυλίδα, η οποία πρέπει να πιστωθεί και αυτή στο ιστορικό καταπίστευμα της Φθιώτιδος. Η ιδιαίτερη, αμέριστη μάλιστα, αυτή συνδρομή του στη διάσωση των στρατευμάτων, ήταν που επέσυρε την μήνι των Αρειοπαγίων, οι οποίοι ασχολούμενοι με την αποδυνάμωση και την εξόντωση του Οδυσσεύς, δεν εδίσταζαν να λαμβάνουν σκληρά μέτρα και κατά των συμπολεμιστών του. Ο Βισβίζης πληγείς από συμφόρηση ή όπως διαφαίνεται μέσα από τα κείμενα των ιστορικών, δολοφονηθείς, ετάφη στην Εύβοια. (Πηγή Έγκ. Λαρούς Τ4 σελ. 38. Ο γενναίος Θρακιώτης θαλασσόλυκος, πιστεύεται ότι υπήρξε θύμα των εντάσεων της εποχής. Η σπουδαία προσφορά του δεν έχει περάσει στην τοπική ιστορική συλλογική μνήμη).

1. Ιω. Μακρυγιάννη Απομνημονεύματα «...Κι' ο πόλεμος πεισματώδης, νύχτα και ημέρα πολεμούσαν εις Αγία Μαρίνα, κι αφανίστηκαν οι άνθρωποι από τον σκοτωμόν του ντουφεκιού και **γρανάτων**. Και καταπληγώθηκαν και γιατρόν δεν είχαν. Και τράνιαναν (εξαντλήθηκαν) από την καφιά. Μισή χούφτα αραπίοσι παίρναν κι έτρωγαν δεκαφτά μερόνυχτα". "Τότε ο Δυσσεύς, αφού είδε ότι ο Αρειοπάγος θέλει να χαθούνε όλοι και τ' ασκέρι θύμωσε εναντίον τους, αποφάσισε ν' αφήσει τη θέση. Είχε κάτι καραβοκυραίους φίλους του κι έστειλε κι επήγαν κρυφίως, κι άρχισε το μπαρκάρισμα μυστικώς όλη τη νύχτα, να μην νιώσουν οι Τούρκοι τίποτας. Μπαρκάρισε πρώτα τους λαβωμένους κι άρρωστους, ύστερα τους κιοτήδες κι ύστερα μπαρκάρισε τους άλλους. Αφού μπαρκάριστηκαν, δεν τους μίλησε τίποτας των Αρειοπαγίων ο Δυσσεύς...».

2. Τρικούπης Β σελ 160 «...Κατ' απόφασιν της Κυβερνήσεως, απεφασίσθη εκστρατεία του Υψηλάντου τον Φεβρουάριον του 1822 εις Ανατ. Ελλάδα, λήγοντος του Μαρτίου συνήχθησαν εις πολεμικόν συμβούλιον εις Μπράλλο. Οι σημαντικοί αρχηγοί υπό την Προεδρία Υψηλάντου...». Ο αρχηγός των Τσακώνων Π. Ζαφειρόπουλος (Ακουρος) σε ιδιόγραφο σημείωμα αναφέρει και συμπληρωματική στρατολογία, εκ της οποίας 250 άνδρες διευθύνθησαν οδηγούμενοι στα πεδία των μαχών υπό του Ανδρ. Κονδάκη Αγιοπετριτή... (ΕΓΓΡ. Ι.Ε.Ε.Ε. 855 22 Ιουν. 1822).

3. Ι. Κοκκίνου Ελληνική Επανάστασις Μέλισσα Τ2 σελ. 514-515

4. Αθηναϊκόν Αρχείον Επ. Ιω. Βλαχογιάννη, Ανάμνησις Γεωργαντά σελ. 254. Με ακρίβεια και ενάργεια ο γραμματεύς του Οδυσσεύς περιγράφει τα γεγονότα, παράγραφο των οποίων παραθέτουμε ακολούθως χωρίς σχόλια «...Εις το πλοίον του Χ. Βισβίζη το οποίον εφάνη χρησιμώτατον και ωφέλιμον εις όλας τας μάχας της θέσεως εκείνης, διότι ήτο καλλίτερον από όλα τα άλλα πλοία, καθώς και ο οπλισμός του ήτο επίσης καλλίτερος. Εντός αυτού του πλοίου είχαν έλθη τότε και η ανωτέρα πολιτική αρχή της Ανατολικής Ελλάδος ονομασθείσα Αρειος Πάγος, ο οποίος αντιφέρετο με τον Οδυσσεά ανέκαθεν, διότι απαιτούσε παρ' αυτού τυφλήν υπακοήν, πώς να πολεμά ακόμη και κατά των Οθωμανών. **Φαντασθήτε, άνθρωποι όλως διόλου άπειροι και απόλεμοι, οίτινες ούτε όπλον ποτέ έπιασαν εις τας χείρας των, να ήθελον να οδηγήσουν τον Οδυσσεά πώς να μάχεται.** Ακούσαντες δε την αναχώρησίν του τον ειδοποίησαν να μεταβή εις το πλοίον δια να ομιλήσουν περί του τρόπου της αναχωρήσεως των Ελλήνων αλλά αφού ο Οδυσσεύς ειδοποίησε πως θα μεταβή εκεί εις το πλοίον, **επιφόρτισαν τον Γεώργιον Ζορμπάν αρχηγόν της φρουράς του Αρείου Πάγου καθώς και τον πλοίαρχον Βισβίζην, άμα ο Οδυσσεύς ήθελε ανέλθη εις την κλίμακα του πλοίου, να ρίψουν να τον φονεύσουν. Αλλά ακούσαντες ούτοι από το στόμα τοιούτων ανθρώπων αυτήν την αποτρόπαιον απόφασιν, όχι μόνον απέκρουσαν γενναίως, αλλά και όστις άλλος ήθελε δοκιμάση τούτον θα τον τιμωρήσουν σκληρώς...**»

ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΜΑΡΤΙΝΟ Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Είναι αναγκαίο μερικές φορές να κάνουμε αναδρομές στο χρόνο για να καταλάβουμε την εξέλιξη και τους παράγοντες που έδωσαν στο Μαρτίνο το χαρακτήρα του.

ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑ

Η πόλη που έζησε από την αρχαιότητα μέχρι τους πρωτοβυζαντινούς χρόνους 569/570 επί αυτοκράτορα Ιουστινιανού.

ΤΑΥΤΙΣΗ ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΜΑΡΤΙΝΟ

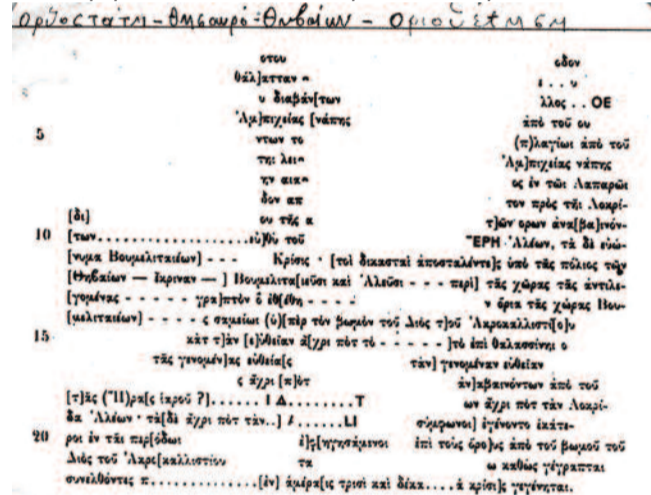
- Πανεπιστήμιο Αθηνών στον Αρχαιολογικό Άτλαντα του Αιγαίου με τοπογραφικό διάγραμμα:

Αρχαιολογία Εύβοια και Στερεά Ελλάδα του Επίκουρου Καθηγητή Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ανδρέα Γ. Βλαχόπουλου

- Μαντείο Δελφών, στον ορθοστάτη του θησαυρού των Θηβαίων χαραγμένη η απόφαση των Δικαστών για την ρύθμιση των συνόρων μεταξύ Βουμελιταίων και Αλέων:

«Ερη Αλέων τα δε ευώνυμα των Βουμελιταίων»

- **1540 μ.Χ.** Απογραφή από τα οθωμανικά αρχεία της Κωνσταντινούπολης:

ΧΩΡΙΑ	Πληθυσμός και εισοδήματα οικισμών της Λοκρίδας το 1540			ΣΥΝ. ΦΟΡΟΥ
	ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ	ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΙ	ΧΡΗΣ	
Αθήνα	77	4	2	1.056
Αγ. Γαύνη	54			3.514
Αγ. Μαύρα	106	20	6	17.400
*Αγιάνη	23			
Αθήνα Αποκρούς	32	4	2	3.421
*Αθήνα Αούση	44			
Αγρόσυα				7.225
Απαλόνη	459	118	47	34.000
Βασιλειά	352	100	41	20.796
Βελίνα	65	11	7	4.391
*Βόρεια	19			
*Βόρεια	37			
Γαδούνη	96	26	12	7.030
Γαλιόνα	52	12	3	6.000
Δοδί	211	45	9	14.509
Δραμαδίση	27	4	2	3.147
Ελατός	22	6	5	2.509
Ζέλα	76	12	8	12.713
*Καλαμά	36			
*Κορινθία	18			
*Κορίνη	105			
Κολίνα	61	11	1	3.080
Κορβαλά	11	2	3	1.290
Λόνα	204	40	22	17.693
Λιβαδίση	61	22	7	7.003
Λόγγος	135	36	15	10.631
*Μαργαρίτα	77			
*Μαύρα	23			
*Μαύρα	32			
*Μάνα	7			
Μαρτίνο Μουζάκι	63	38		6.516
Μαρτίνο	81	10	5	10.000
Μαργαρίτα				1.000

- **1818** Ο Αντώνης Γεωργαντάς ήρωας της Επανάστασης του 1821 από την Λιβαδεία και φρούραρχος του Μαρτίνου το 1818 αναφέρεται στην σχέση του Μαρτίνου με τη λίμνη της Κωπαΐδας και τις παραλίμνιες εκτάσεις:

«Κατά το 1818, ο βοεβόδας της Λεβαδείας με είχε διορίσει διοικητικόν επόπτην εις το τμήμα της αποτελούσης ήδη τον φερώνυμον δήμον, εν Λοκρίδι, Λαρυμνή, τότε δε καλούμενον Μαρτίνου. Η κωμόπολις αυτή του Μαρτίνου

ενέμετο τότε ολόκληρον σχεδόν την Κωπαΐδα, πάντα αυτής τα βαλτώδη προϊόντα και την βοσκήν των μεγάλων ζώων, οσάκις τα ύδατα απεσύροντο, καθιερώθη δε εις την ρηθείσαν κωμόπολιν το δικαίωμα τούτο, δυνάμει εγγράφου, όπερ εχορήγησεν αυτοίς ο Οθωμανός αρχηγός. Εν τω διαστήματι λοιπόν της εν Μαρτίνω διαμονής μου, διαρκεσάσης μέχρι της ενάρξεως του ιερού αγώνος, ο βοεβόδας Λεβαδείας μοι εσύστησε τον εν Αθήναις πρόξενον της Αυστρίας Γρόπιον, ίνα παρέξω αυτά πάσαν συνδρομήν προς τον σκοπόν της επισκέψεώς του.»

- **1824** Επιστολή του μεγάλου αγωνιστή του Έθνους Οδυσσέα Ανδρούτσου.
«Αδελφέ μου Γεωργάκη της Παγώνας σου φιλή τα μάτια σου φανερώνω και ότι από τους εδικούνες μας ανθρώπους δεν ημπόρεσαν να βρούν στοργή, μόνο καταντούν, ούλοι σαν γυναίκες και έστειλα στο Μαρτίνο και μου υποσχέθηκαν αυτοί σιγρή να μας τους δώκουν»
Μαλεσίνα, 31 Ιανουαρίου 1824

- Ο αδελφός σου Οδυσσέας Ανδρούτσος
- **29 Ιανουαρίου 1829** Μάχη του Μαρτίνου
Λαμπρή νίκη του Βάσου Μαυροβουνιώτη στο Μαρτίνο κατά των Τούρκων του Μαχμούτ πασά.

25/1/1829 Ο Βάσος ενημερώνει τον Ι.Κωλέττη ότι ο Ομερ πασάς βρίσκεται στη Θήβα και ετοιμάζεται να επιτεθεί εναντίον τους στο Μαρτίνο και ότι θα αντισταθούν σθεναρά παρά την έλλειψη πολεμοφοδίων

- **1844** Το Μαρτίνο έγινε έδρα του Δήμου Λάρυμνας με συνολικό πληθυσμό 2050 κατοίκους.
- **1857** Η έδρα μεταφέρθηκε στο Προσκυνά για να επανέρθει στο Μαρτίνο το 1872.

Ο Δήμος περιελάμβανε εκτός του Μαρτίνου τα χωριά: Λάρυμνα, Προσκυνά, Παύλο, Λούτσι, Ράδου[Ράδι], Μάζι, Μαλεσίνα, τις Μονές Αγίου Γεωργίου και Αγίας Τριάδος, Καλύβια Αταλάντης, Μύλοι Λάρμας, Μύλος Ζείκου και Μεταλλείο της Τσοούκας.

- **1866** Τροπολογία επί Νομοσχεδίου περί αποξηράνσεως της Κωπαΐδας από τον Βουλευτή Λοκρίδας Δ. Τσαμπόπουλο.
«Τροπολογία Επί του Νομοσχεδίου περί αποξηράνσεως της Κωπαΐδας
Επί του 1 άρθρου.
Εξαιρούνται αι παραλίμνια γαίαια κατεχόμενα και

καλλιεργούμενα υπό των κατοίκων του Δήμου Λαρυμνης της Λοκρίδας και ιδίως αι θέσεις Κάνταλος Συρόπιον και Μπερπάτη.

Επί του 4 άρθρου
Η θέσις του λιμένος Λαρυμνης είναι ιδιόκτητος εν αυτή υπάρχει συνοικισμός των κατοίκων του χωριού Μαρτίνου αι παραχωρήσεις προς την εταιρίαν κατά τον λιμένα Λαρυμνης θέλουν γίνει εις ιδιαίτερον μέρος χωρίς να παραβλάπτονται τα δικαιώματα του υπάρχοντος συνοικισμού, των ιδιοκτητών κατοίκων Μαρτίνου, προηγουμένης πάντοτε αποζημιώσεως της ιδιοκτησίας, δι' επιτροπής προτεινόμενης υπό των κατοίκων του χωριού Μαρτίνου και της Κυβερνήσεως εξ ίσων μελών. Αι δε εγερθησόμεναι αμφισβητήσεις θέλουν είσθαι αντικείμενον των τακτικών Δικαστηρίων.

Αθήναι τη 19 Ιανουαρίου 1866.
Ο Βουλευτής Λοκρίδας Δ. Τσαμπόπουλος»

- Το **1882** αρχίζει η λειτουργία του «Ελληνικού Σχολαρχείου» στο Μαρτίνο.
Ένας από τους Ελληνοδιδασκάλους ήταν και ο Ιωάννης Κούρος του Κώνστα που δίδαξε στο Μαρτίνο Λοκρίδος, Κεράσοβο Αγραίων Ευρυτανίας, Προυσό Ευρυτανίας, Αग्रίνιο Τριχωνίδας, Καρπενήσι Ευρυτανίας και Βετόλιστα Ναυπακτίας.

Παράλληλα με το διδακτικό του έργο στην επαρχία αγωνίζεται και για την πραγματοποίηση του μεγάλου του ονείρου να καταστεί πτυχιούχος της φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 1891 λαμβάνει το Πτυχίο του και αναβαθμίζεται σε Σχολάρχη του «Ελληνικού Σχολείου».

- Στο μεγάλο σεισμό του **1894** που συγκλόνισε την Λοκρίδα το Μαρτίνο υπέστη σημαντικές ζημιές. Σε σύνολο 1434 κατοίκων σκοτώθηκαν 39 και άλλοι 23 τραυματίστηκαν, ενώ κατέρρευσαν 300 σπίτια. Με την απογραφή του 1896 ο Δήμος Λάρυμνας είχε 3902 κατοίκους.
- Το **1907** ο Δήμος Λάρυμνας αριθμούσε 5309 κατοίκους, εκ των οποίων οι 1586 ήταν κάτοικοι Μαρτίνου.
- Το Μαρτίνο αναγνωρίζεται ως ανεξάρτητη κοινότητα το **1912**. Η νέα Κοινότητα περιλαμβάνει το Μαρτίνο και το Μεταλλείο της Τσοούκας.
- Το **1920** ο πληθυσμός της Κοινότητας έφτανε τους 1605 κατοίκους.
- Με την μεταρρύθμιση του **1929** και την κατάργηση των «Ελληνικών Σχολείων» καθιερώνεται ο θεσμός των Ημιγυμνασίων. Από τις αρχές του 1930 στο νομό Φθιώτιδος λειτουργούν οχτώ Ημιγυμνάσια που εδρεύουν στο Δομοκό, Ελάτεια, Μακρακώμη, **Μαρτίνο**, Μώλο, Στυλίδα, Τιθορέα και Υπάτη.
- Κλείνουμε με τις βαθμολογίες της ΣΤ' δημοτικού του **1846** που αποδεικνύουν ότι οι Μαρτιναίοι δεν μιλούσαν μόνο αρβανίτικα όπως ισχυρίζονται μερικοί:

Για την έρευνα Αριστείδης Κ. Κούρος, Θώμας Γ. Καραμέρης

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ

Γεώργιος
Α. Πούλιος
Επίτιμος Δικηγόρος
Δημοσιογράφος
Ενώσεως
Κυκλαδικού Τύπου

Αγαπητέ αναγνώστη επιθυμώ να μοιραστώ μαζί σου μια εξαιρετική Αστυνομική Διάταξη, η οποία συντάχθηκε, στις 3ης Δεκεμβρίου του 1853 από ένα καταπληκτικό ενωματούχο, ο οποίος υπηρετούσε, στην Ηρωική Δημητσάνα (στη μπάρουτομάννα) και ο ενωματούχος αυτός λεγόταν Εμμανουήλ ΛΑΓΟΥΔΑΚΗΣ.

Είναι μια διάταξη τρελή και παραλαβή. Τη διαβάξεις και γελάς. Σου νοστιμίζει τη ζωή. Δεν θέλεις να τελειώσει. Έχει 18

άρθρα. Σχεδόν τα πάντα απαγορεύει. Σχεδόν όλα τα προβλέπει. Ο Λαγουδάκης δεν αστειεύεται.

Ακόμη και τους σεισμούς απαγορεύει. Απαγορεύει και το γκάρισμα των γαιδάρων, των μοσχαριών, αλλά και το πλύσιμο, στη θάλασσα άνευ αδείας. Σκέφθηκα να κάνω μια προσπάθεια να δημοσιευθεί περιληπτικά, αλλά θα την καταστρέψω. Τέτοια κείμενα θέλουν άπλα. Χάνεται η χαρά. Πρέπει να δημοσιευθεί ολόκληρη η Αστυνομική Διαταγή. Πάμε.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΑΡΧΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.
ΝΟΜΑΡΧΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΑΡΧΟΥΣ ΤΗΣ ΥΠ ΕΜΕ.
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ
ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ

Άρθρον 1ον. Παρακαλούνται πάντες και πάσαι, όπως μεθαύριον Πέμπτην 6ην Δεκεμβρίου ε.ε κατά την πανηγυρικήν εορτήν του Αγ. Νικολάου και επί τη εσχάτη ευκαιρία της συγκεντρώσεως των ξένων, οι κάτοικοι της δικαιοδοσίας μου εκτελέσωσιν γενικήν καθαριότητα των δρόμων της εγχωρίου ταύτης κωμοπόλεως Δημητσάνης.

Άρθρον 2ον. Να δέσωσι δια στερεών αλύσεων τους κύνας και τους σκύλους και άπαντα τα κατοικίδια σποικίδια τα τυχόν δυνάμενα να προσβάλωσι την εγχώριον αιδή της κωμοπόλεως.

Άρθρον 3ον. Να θέσωσι φίμωτρα ανά τα στόματα των φωνασκούντων εμψύχων ζώων, οίων και Γ. Χαριτοδιπλωμένων (;) και κτηνών διαφόρων καταγωγών, γένους και φύσεως ή και ανθρωπογύναια ακατάλληλα συνπεριφοράς εις ξένους και κατά την υπερτελουμένην πανήγυριν ενθάδε....

Άρθρον 4ον. Να εμποδισθούν βία το ουγγάρισμα των όνων και μοσχαριών, τα χλιμίντρισμα των ίππων και γαλών (κουτσουλίων).

Άρθρον 5ον. Και γράψαι: Θα τους πεθάνω δι' άρθρων. Τι νομίζουν πως είναι οι αυγοπώλαι, φαρμακοπώλαι, καπνοπώλαι, σιδηροπώλαι, οινοπώλαι, λαχανοπώλαι, εστιάτορες (γεια σου βλάχο) οπω-

ροπώλαι, μη εξαιρούμενων και των γνωστών εν γένει εμπορευόμενων. Να τηρήσουν άκραν κάθαρσιν, καλήν ζύγισιν, άρίστην ποιότητα, να σκευάσουν το δικαιοστάσιον των ζυγαριών των, των σταθμών και μέτρων, προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Οι παραβάται του Διατάγματος τούτου τιμωρηθήσονται κατά το άρθρο 72 της Αστυνομικής ταύτης Διατάξεως και του άρθρου 272 του Π.Ν. περί βλάβης ηθών και ηθικής.

Άρθρον 6ον. Απαγορεύεται το πλύσιμον εν τη θάλασση άνευ αδείας, επίσης η είσοδος αμφοτέρων των γενών και ουδετέρων εις θερμούς λουτήρας καθ' όλην την διάρκειαν της εορτής του Αγίου Νικολάου, ωσαύτως η διανυκτέρευσις και η μετάβασις προς ρευμασμόν εις τους πρόποδας της θάλασσης και παρά τας θαλασσίας φλέβας αμφοτέρων των γενών προς αποφυγήν εκουσίου απαγωγής μεταξύ των.

Άρθρον 7ον. Όσοι παρ' εμού οφθώσι και των οργάνων μου εργολαβούντες άρρενες μετά θήλεων θέλουσι ραβδισθεί ανελλιπώς εν τω Κρατητηρίω.

Άρθρον 8ον. Απαγορεύεται το κρυφοκοίταγμα εκ παραθύρων, οίκων, ξενοδοχείου παρά προσώπων αλλοτρίων γενών και εν οδοίς, περιπάτοις, καφενείοις κλπ. εν γένει δε απαγορεύεται η δευτεροδιάβασις.

Άρθρον 9ον. Απαγορεύεται η διέλευσις ανθρώπων επί κτηνών και τούμπαλιν, έφιπποι ανά τας οδούς και πλατείας, ως και μέγαλα εν τη εγχωρίω κωμοπόλει ταύτη προς αποφυγήν καταπατήσεως παιδών ως εκ της ρυτήρος ελαύνοντας πόδας των κτηνών και ως λόγου χάριν είδον άρρενα τινά σπεύδοντα πσιτ, πσιτ, πσιτ, όπισθεν θηλέου τινός ούτινος οι πόδες ηστόχησαν και από ρυτήρος ελεύνουσιν και κατεπάτησαν την εσθήτα του ποδός ταύτης και ας είναι, άλλην ημέραν θα εξετάσω και δια το σπουδαίον τούτο ζήτημα. Και δια να είμεθα εν τάξει οι παραβάται θα διώκωνται βάσει του άρθρου 1072 του Π.Ν.

Άρθρον 10ον. Το κλείσιμον των καταστημάτων κανονίζω, πλην Λεσχών την δύσιν του ηλίου, των δε οινοπωλείων την 11ην της νυκτός, τα δε θεάματα η 12 του μεσονυχτίου, πλην του δημοσίου θεάματος της караγκιοζαρίας, θεατρικής σκηνής, την πρωϊαν περί το λυκαυγές, τουτέστιν άμα τη εμφανίσει του ηλίου εις την γην των αβδηριτών κοινοτήτων. Και αυτό διότι θα παρίσταμαι ο υποφαινόμενος εν μεγάλη στολή, και παρασημοφορία.

Άρθρον 11ον. Απαγορεύεται μεθαύριον Πέμπτην εορτήν του Αγ. Νικολάου να τεθώσιν εις τα εξ ων συνετέθησαν.

Άρθρον 12ον. Απαγορεύεται η διοχέτευσις ακαθάρτων υδάτων και άλλων υλών. επιβλαβών τη δημοτική εγχωρία υγεία και επιτρέπεται το ρίζιμον

τούτων εν τη θάλασση μεθ' απάντων των συλλεχθέντων σκουπιδιών μερίμνη της εγχωρίου δημοτικής αρχής καθισταμένης παρ' ημών υπευθύνου.

Άρθρον 13ον. Απαγορεύονται αι σεισμικά δονήσεις, προς αποφυγήν καταπλήξεως λαού και των συν αυτοίς ευρισκομένων ατόμων χάρις της τηρήσεως αναψυχής.

Άρθρον 14ον. Μεθαύριον Πέμπτην και ώρα 10 π.μ. θέλει τελεσθεί εν τη εκκλησία τελετή πανηγύρεων εν η δέον να παραυρεθώσιν άπασαι αι αρχαί του τόπου, πάρεδρος, σύμβουλοι, κλητήρες της Κοινοτήτας και ηγούμενου, εμού ως αστυπαρασημοφορία, άπαντες δε οι χωρικοί θέλουσι κατανεμηθεί και εν μεγάλη στολή και λάβει θέσεις και εις τας καλλιτέρας μάλιστα. Αι δε αρχαί όπισθεν εμού, όστις θα φέρω φουφούλες, το τοπικόν επίσημον ένδυμα μου.

Άρθρον 15ον. Ελλείπει μουσικής μερίμνη του Δημοτικού Παρέδρου, θέλουσι παιανίσει τα εγχώρια όργανα ενθάδε και ακολουθώς επιδοθώσι εις διασκεδάσιν ήσυχον και λιτόν φαγοπότιν, μετά επισκεφθήσονται εμέ εν τω Καταστήματι μου οι δε χωρικοί ελλείπει αεριοφωτος θέλουσιν ανάψει μικράς αναυλαβείς και ανεπιζημίους πυρκαϊάς δια ξηρών πουρναριών ανά τας οδούς, εν οίς περιπατούντες θα φέρωσιν κόκκινα φανάρια.

Άρθρον 16ον. Απαγορεύεται ενώπιον ξένων η μαγκουροφορία, ο πυροβολισμός δια διμούτσουνης, το απότομον βήξιμον, η εκκαθάρισις των ρινών, δια των χειρών και κάτι άλλα, επιτρεπομένων εν απομακρυσμένη συνοικία και περί λύχνων αφάς, όπως λένε οι παππούδες μας.

Άρθρον 17ον. Απαγορεύεται το συνομιλείν εντός του λουτήρος με άτομα εις άλλους λουτήρας, ως και το τάραγμα του ύδατος δι' αερίων παρ' αυτών εξερχομένων, οι γέλωτες και το παίξιμον του κρέατος των.

Άρθρον 18ον. Περί την μεσηβριαν ψαλλήσεται μεγάλη παράκλησις προς απομάκρυνσιν πάσης ασθένειας ζώων, ανθρώπων, γυναικων,περονοσπόρων, ποδάγρας, ακρίδων κλπ.

Η εκτέλεσις ανατίθεται εις τα υπ' εμέ όργανα.
Ο Αστυνομέυων ΕΜΜ.ΛΑΓΟΥΔΑΚΗΣ.

Τα σχόλια νομίζω είναι περιττά.

Όποιος θέλει να τη διαβάσει, την Αστυνομική Διαταγή (Διάταξη) θα την βρει στο Αρχηγείο της Αστυνομίας Πόλεων, στο δίτομο έργο του Χαραλ. Θ. ΣΤΑΜΑΤΗ, Αστυνόμου σελ. 87 έτος εκδόσεως 1971 «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ 1821-1971.» ΑΘΑΝΑΤΕ ΛΑΓΟΥΔΑΚΗ. Σήμερα θέλουμε τον βούρδουλά σου.

(Σήμερα η επίθεση των Γερμανών στα ΟΧΥΡΑ Μας).

Σαββίνα Καράλη - Η μικρότερη σε ηλικία αθλήτρια στο 25ο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Μπάσκετ Κορασίδων

Στον Βόλο έγινε φέτος η τελική φάση του 25ου Πανελληνίου Πρωταθλήματος Μπάσκετ Κορα-

σίδων, 25-29/06/2014. Πήραν μέρος οι έξι (6) Πρωταθλήτριες ομάδες των Ενώσεων από όλη την Ελλάδα : Α.Ε. Γαλασίου(Αττική), Α.Ο.Ν.Α Ηρόδοτος (Κρήτη), Α.Σ. Άρης (Θεσσαλονίκη), Γ.Σ. Κρόνος Αγ. Δημητρίου(Ν.Αττική), Γ.Σ Τιτάνες Παλαμά(Καρδίτσα), Γ.Ε.Α'Αμιλλα 2000(Τρίπολη).Την 1η θέση κατέλαβε ο Α.Σ. Άρης (Θεσσαλονίκη), την 2η θέση ο Γ.Σ. Κρόνος Αγ. Δημητρίου(Ν.Αττική) και την 3η θέση η Α.Ε. Γαλασίου(Αττική).

Στην ομάδα του Γ.Σ. Κρόνου Αγ. Δημητρίου αγωνίζεται και ένα παιδί «δικό μας»,η 13χρονη Σαββίνα Καράλη του Ταξιάρχη. Ήταν μία από τις μικρότερες σε ηλικία αθλήτρια που πήρε μέρος σε αυτήν την διοργάνωση. Το 2012-13 ήταν στην καλύτερη πεντάδα του Πρωταθλήματος Παγκορασίδων με την ομάδα του Πα-

νιονίου και μέλος της ομάδας της ΕΣΚΑΝΑ (κλήση των καλύτερων παικτριών και σκαλοπάτι για τις Εθνικές Ομάδες).Το 2013-14 μεταγράφηκε στον Γ.Σ. Κρόνου Αγ. Δημητρίου και αναδείχθηκε Πρωταθλήτρια Παγκορασίδων της ΕΣΚΑΝΑ και Πρωταθλήτρια Κορασίδων ΕΣΚΑΝΑ (έπαιζε και στην μεγαλύτερη κατηγορία). Παράλληλα έπαιζε και με την ομάδα της Αναπτυξιακής (επόμενο σκαλοπάτι για τις Εθνικές Ομάδες) στο Πρωτάθλημα της Α2 Γυναικών ΕΣΚΑΝΑ. Τον Μάιο του 2014 ήταν μέλος της Ομάδος Κορασίδων ΕΣΚΑΝΑ που αντιπροσώπευσε την Ένωση Ν. Αττικής ΕΣΚΑΝΑ,στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Κορασίδων όλων των Ενώσεων που έγινε στον Αστακό Αιτωλοακαρνανίας, όπου κατέλαβε την 3η θέση.

Κάθε φωτογραφία... χίλιες αναμνήσεις

Πέππας Αθανάσιος και Πέππα Στυλιανή

Κωνσταντίνος Π. Ρούσης σε στρατιωτικά παιχνίδια

Κωνσταντίνος Γ. Δάρρας
Αναστασία Ρούση
και η μικρή Γεωργία Ρούση

Στην μέση το καζάνι που βράζει ο τραχανάς, το ανακατεύει η Αλεξάνδρα Ευαγγέλου, από αριστερά δοκιμάζει η Αγγελική Νουνού όλα βέβαια με τις οδηγίες και την επίβλεψη της Ευμορφίας Φραγκούλη.

16ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΜΑΡΤΙΝΟ

Για άλλη μια χρονιά ο θεσμός Ελληνικοί Παραδοσιακοί Χοροί, έδειξε το δυναμισμό του και έβαλε τη σφραγίδα του στα πολιτιστικά δρώμενα του Μαρτίνου.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Μαρτίνου «Η ΜΕΛΙΣΣΑ», πιστός στην άποψη ότι ο πολιτισμός αποτελεί μορφή διαπαιδαγώγησης και ψυχαγωγίας διοργάνωσε και φέτος το 16ο Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών στις 28 Ιουνίου στο Θεατράκι «ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑ».

Η πρόεδρος Αθανασία Καβάλλα – Πατσιογιαννη μεταξύ άλλων είπε: «Κόντρα στη λογική της συρρίκνωσης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων λόγω της οικονομικής κρίσης, με την πρωτοβουλία μας αυτή στηρίζουμε το λαϊκό πολιτισμό, την παράδοση και εκφράζουμε το πάγιο αίτημα μας ότι ο πολιτισμός είναι λαϊκό αγαθό και επισημαίνουμε για άλλη μια φορά την αναγκαιότητα της διατήρησης του και της προβολής του»

Σε άλλο σημείο η πρόεδρος είπε:

«Απόψε θα σας φέρουμε κοντά στις ρίζες της Ελληνικής Παράδοσης ενώ παράλληλα θα προσπαθήσουμε να μιήσουμε τη νέα κυρίως γενιά σ' αυτή. Όλοι οι χορευτές μας μικροί και μεγάλοι με χοροδιδάσκαλο τον Γιάννη Ζυγογιάννη καθώς και οι φιλοξενούμενοι, της Πολιτιστικής Παρέμβασης Δημοτικής Ενότητας Σολυγείας, με πρόεδρο την Πετρούλα Στέφα και χοροδιδάσκαλο τον Θανάση Μπόγγα συμβάλλοντας δυναμικά σ' αυτή την εκδήλωση θέλουν να μας δείξουν ότι σέβονται το παρελθόν, ζουν το παρόν, οραματίζονται το μέλλον. Δεν αρνούνται τις ρίζες τους, τον διαχρονικό πολιτισμό τους.

Αγατούν τη Ζωή, γι' αυτό κάθε μέρα λένε:

ΝΑΙ ΣΤΗ ΖΩΗ - ΝΑΙ ΣΤΟ ΧΟΡΟ - ΟΧΙ ΣΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ».

Την εκδήλωση παρακολούθησε πλήθος κόσμου, όλος αυτός ο κόσμος που στηρίζει το Σύλλογο όλα αυτά τα χρόνια.

Μετά το πέρας της εκδήλωσης ακολούθησε ανταλλαγή αναμνηστικών και δεξίωση για τους χορευτές και γλέντι.

Και ανανέωσαν το ραντεβού τους για τον Ιούνιο του 2015.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΑΡΚΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ Δ.Χ.Φ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

Συνέχεια από τη σελ. 8

Η ανωτέρω εταιρεία, η οποία είναι ο μόνος οικονομικός παράγοντας στην περιοχή μας και ως εκ τούτου και ο οικονομικός πνεύμονας της περιοχής, πρέπει να συνεργαστεί και να αναθέσει τη μεταφορά της σκουριάς στη θέση ΛΙΑΒΔΑ αποκλειστικά και μόνο σε εμάς, διότι πληρούμε απόλυτα τους όρους που διαλαμβάνονται στην παραπάνω διακήρυξη αφού διαθέτουμε πλέον του αναφερομένου αριθμού των δέκα φορτηγών αυτοκινήτων και εξειδικευμένο προσωπικό και χειριστές, με συνέπεια την πλήρη ανταπόκριση μας στην αναφερόμενη στη διακήρυξη εργολαβία.

Είναι γνωστό ότι μέχρι σήμερα οποιαδήποτε συνεργασία μας με τη ΛΑΡΚΟ ΑΕ υπήρξε υποδειγματική και διεκπεραιώθηκε χωρίς κανένα πρόβλημα. Εξάλλου, μόνο εμείς οι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής υφιστάμεθα όλες τις συνέπειες καλές ή κακές από τη λειτουργία του εργοστασίου και όχι οι τυχόν επίδοξοι μνηστήρες της ανάληψης του έργου της μεταφοράς της σκουριάς οι οποίοι οικονομικό και μόνο όφελος προσδοκούν από το εργοστάσιο της περιοχής μας.

Κατόπιν των ανωτέρω ευελπιστούμε στα ευήκοα ώτα των υπευθύνων για μια υποδειγματική συνεργασία.

Για τους ιδιοκτήτες
Θεμιστοκλής Σίδερης

ΕΝΤΟΙΧΙΑ ΨΗΦΙΔΩΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΡΑΜΕΡΗ ΣΤΟ ΜΑΡΤΙΝΟ

Πηγαίνετε να δείτε τα εντοίχια ψηφιδωτά που δημιούργησε η συντοπίτισσά μας καλλιτέχνη Δέσποινα Καραμέρη στον Ι.Ν.Παμμεγίστων Ταξιαρχών στο Μαρτίνο και στον Νέο Ναό που κατασκεύασε ο Κωνσταντίνος Π.Κωτσαλάς στο Μαναχού μετά το πηγάδι του Παπαθανάση στο δεξί μας χέρι.

Στον Ι.Ν.Παμμεγίστων ταξιαρχών πάνω από την πόρτα της αριστερής εισόδου, δείτε και θαυμάστε το ψηφιδωτό με το πρόσωπο του Αρχαγγέλου Μιχαήλ της κ. Καραμέρη με την ευγενική χορηγία του Ιωάννη Κ. Καβαλλά.

Επίσης αξίζει το κόπο να φτάσεις μέχρι το πηγάδι του Παπαθανάση, στα 200 μέτρα δεξιά είναι ένας μικρός Νέος Ναός που το εσωτερικό του κοσμούν Αγιογραφίες του Ζωγράφου συντοπίτη μας Χρήστου Ι.Καραμέρη και στην είσοδο στο πάνω μέρος ψηφιδωτή αναπαράσταση της Παναγίας της κ. Καραμέρη.

Και στις δυο περιπτώσεις των ψηφιδωτών το οπτικό μου πεδίο δεν έβλεπε απλώς ένα καλλιτεχνικό αριστούργημα, αλλά το βλέμμα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και της Παναγίας που ήταν ενεργό και διαπεραστικό, καθώς διασταυρώνεται με το δικό μου.

Εξαιρετική Καλλιτέχνης η κ.Καραμέρη.

Αριστείδης Κ.Κούρος

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΑΡΚΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ Δ.Χ.Φ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

Προς

- 1.το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
- 2.Γ.Μ.Μ.Α.Ε.ΛΑΡΚΟ
- 3.Εργατικό Κέντρο Λαμίας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΑΙΤΗΣΗ

Η ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία Γ.Μ.Μ.Α.Ε.ΛΑΡΚΟ με την υπ' αριθ.Α141146/20-8-2014 διακήρυξη και με τους εν αυτή διαλαμβανόμενους όρους, προκήρυξε μειοδοτικό διαγωνισμό με κλειστές προσφορές για την 9/9/2014 με αντικείμενο την μεταφορά και την διαχείριση της απόθεσης της σκουριάς Η/Κ από την εγκατάσταση της χερσαίας αποκομιδής σκουριάς Η/Κ του εργοστασίου στην Λάρυμνα Φθιώτιδας [ΣΕΛ] στην περιοχή ΛΙΑΒΔΑ.

Οι υπογράφωντες την παρούσα είμαστε μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής όπου λειτουργεί το εργοστάσιο Λάρυμνας, ιδιοκτήτες τετραξονικών ΔΧΦ αυτοκινήτων, πλην όμως παντελώς άνεργοι, διότι, λόγω της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη χώρα μας από έτους 2009 και μέχρι σήμερα, αδυνατούμε να βρούμε οποιαδήποτε εργασία για να ζήσουμε τις οικογένειές μας.

Συνέχεια στη σελ. 7

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

Πανηγυρικός και με τη συμμετοχή χιλιάδων πιστών εορτάσθηκε το «Πάσχα του καλοκαιριού» στο παρεκκλήσι Κοιμήσεως της Θεοτόκου του Μαρτίνου, την Πέμπτη 14 και Παρασκευή 15 Αυγούστου.

Θεωρείται από τα μεγαλύτερα πανηγύρια της περιοχής. Όπως κάθε χρόνο, παρέστησαν πλήθος πιστών από τις γύρω περιοχές, καθώς και παραθεριστές από τα Καμένα Βούρλα, την Μαλεσίνα, το Θεολόγο και τις Λιβανάτες.

Στις 14/8, ώρα 19.00 έγινε η λιτάνευση και η μεταφορά της Ιεράς Εικόνας της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, από τον ενοριακό Ναό των Παμμεγίστων Ταξιαρχών, στο παρεκκλήσιο της Παναγίας, συνοδεία της Φιλαρμονικής του Δήμου Λοκρών και πλήθος κόσμου.

Στις 20.00 τελέσθηκε ο Μέγας Εσπερινός από τον εφημέριο και Ιερατικό Προϊστάμενο του Μαρτίνου, Αιδεσιμότατο π. Ανδρέα Ταρλαντά και τον εφημέριο του Ι.Ν. Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Λαρύμνης π. Γεώργιο Κούρο.

Η ευλόγησης των άρτων τελέσθηκε στο προαύλιο του Ναού.

Την επόμενη μέρα 15 Αυγούστου πρωί, και ώρα 07.00 τελέσθηκε Πανηγυρική Θεία Λειτουργία. Με τον προϊστάμενο του Ναού συλλειτουργήσε ο π. Μιχαήλ Γκιώνης εφημέριος του Ι.Ν Οσίου Λουκά Ορχομενού.

Έψαλλαν οι Πρωτοψάλτες Αθηνών Άκης Ν. Λιλιόπουλος και Δημήτριος Μασούνης.

Στο τέλος προσφέρθηκαν κεράσματα και αναψυκτικά σε όλο τον κόσμο, προσφορά του κ. Δημάκη. Η προσφορά των μηχανημάτων της μικροφωνικής εγκατάστασης ήταν του Γιάννη Γκριτζάπη.

Θερμές ευχαριστίες προς όλους, όσους συνέβαλαν για την λαμπρότητα της πανηγύρεως εξέφρασε ο Ιερατικός Προϊστάμενος του Μαρτίνου Αιδεσιμότατος π. Ανδρέας Ταρλαντάς.

Άκης Ν. Λιλιόπουλος